

Kedves Órák

SZÉPIRODALMI, GAZDASÁGI ÉS ISMERETTERJESZTŐ
KÉPES HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

VII. ker., Károly-körút 9. szám.

Idő intézendők az előfizetések, legzészerűben postai utalvánnyal, levelek, reklamációk stb.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

FARAGÓ SIMON.

Előfizetési árak

a regénymelléklettel együtt:

Egész évre **12 korona.** Félévre **6 korona.**

Negyedévre **3 korona.**

REGÉNY.

(5. folytatás.)

ENNYIBŐL állott az egész történet, ami azonban gróf Páczafalusy Lőrincz fiának aggodalmát éppen nem okozott, még akkor sem, mikor a legközelebbi látogatás alkalmával Róbertet a báró kastélyában találta s még egy viszonyaiban járatlan idegen is bajosan tudta volna megmondani, hogy Teréz a két gróf közül melyikhez vonzódik jobban: Alfonzhoz-e, vagy Róberthez.

A báró és báróné már mindent láttak és hallottak, egészen közömbösen tekintettek a jövő elé, mert miután a jegyváltás még meg nem történt, reájuk nézve egyformán előnyösnek mutatkozott, akár Alfonz, akár Róbert kíséri Terézt az oltárhoz. Az azonban mindkettőjüknek feltűnt, hogy mióta utolsó látogatásuk alkalmával a két ifju gróf találkozott, Alfonz

Mikor a lelkek szövetkeznek...

Irta: Lauka Gusztáv.

A CSALÁD KEDVENCZE.

ritkábban mutatkozott a kastélyban, pedig aligha eszeágában is volt e miatt Terézzel végkép szakítani. Ő is azok közé tartozott, akik azon hitben élnek, hogy akit az Istenek bármi más halálra ítélték, nem fog a hullámokban elveszni. Ő sokkal jobban szerette a lelki nyugalmat, hogysem azt bármi nem várt eshetőségért könnyelműen feladja. Csak akkor lett kissé lehangoltabb, mikor atyja, az öreg gróf jutott eszébe, akiről biztosan feltehető, hogy ha a Terézzel való egybekelése meg nem történik, aligha lesz képes többé egy másik leánnyal történt egybekelése által megvigasztalni. — Alfonz tehát legfeljebb oda törekedett, hogy atyja ne őt vádolhassa a többé helyre nem hozható házasság meghiusításáért.

Teréz az időnként változó kedélyű és inkább a zajos

multságokban, mint a magányban örömet találó ifjú leányok közé tartozott és nemcsak az Alfonz és Róbert társaságában találta magát jól, hanem a közelebb és távolabbi vidéken tartózkodó előkelő családbeli ifjak látogatásait is elég szívélyesen fogadta és sohasem tüntette fel azt magaviseletében és társalgásában, mintha neki már olyan választottja volna, akivel egész életfolyamát hajlandó volna megosztani.

Nem tudjuk, dicsérjük-e azért Alfonzot, hogy ő a bárói családnál tett látogatásai alkalmával mindig úgy viselte magát, hogy abból az ő és Teréz közti viszonyra senki sem következtethetett.

Róbert már sokka! szabadabban és odaadóbban mozgott Teréz körül s minthogy a leányka is mindig szívélyesen és kedélyesen mulatott vele, az idegen ifjak mindig azt hitték, hogy Róbert az ő választottja.

Az e vidéken rendesen üde, szép és kedves ősz bekövetkeztéig nem történt olyasmi, ami akár az egyik, akár a másik oldalról az olykor eltérő véleményeket igazolhatta volna.

Mint már megemlítettük, Alfonz a legcsekélyebb nyugtalanság nélkül, mindent a jövőre bízott.

Október tizenötödikén, Terézia napján, kiváló uri társaság adott találkozást egymásnak s a többiek között nemcsak Alfonz, hanem atyja is megjelent. Terézben volt annyi ügyesség és mint minden jó leányhoz illő magatartás, hogy az ifjak közül egyik iránt sem mutatott feltűnhetően nagyobb szívélyességet, vagy rokonszenvet.

Mi természetesebb tehát, minthogy az öreg gróf se tapasztalt olyasmit, ami fiának jövőjét illetőleg nyugtalaníthatta volna. Azt azonban már odahaza feltette magában, hogy ha csak lehetséges lesz, minden feltűnést kizárólag, néhány bizalmas szót fog Terézzel váltani. Éppen kedvező alkalmat szolgáltatott, hogy az öregebb uraknak Teréz nyújtotta át a teás-csészét.

— Ugy-e nem fog reám megneheztelni, ha ugyis, mint az Alfonz atyja és magának leendő apósa, egy egészen ártatlan kérdéssel kérem ki őszinte válaszát.

— Előre biztosítom a gróft, hogy aminő őszintén kérdez, éppen olyan őszintén fogok válaszolni.

— Azt magácska legjobban tudja, hogy házassági kérdésben, ha tanácsolnunk lehet és szabad is, de a szív érzelmeire nézve határozni, vagy rendelkezni egyikünknek sem állhat hatalmában, se érdekében.

Teréz, aki e bevezetés után azt hihette, hogy a gróf Alfonznak megváltozott érzelmeiről, akaratáról, vagy szándékáról fog előtte nyilatkozni, némi izgatottságban várt a kérdésre.

— Édes kicsikém! — mondja meg nekem őszintén, szereti-e még Alfonzot azon igaz, tiszta és minden színlelés nélküli érzéssel, amely nélkül az egyesülés nemcsak vétkes könnyelműség, hanem a boldogtalanságnak is kútforrása lehet.

Mi természetesebb, minthogy Teréz e kérdés nemcsak meglepte, hanem kissé meg is zavarta.

Nem csoda tehát, hogy rendkívül jól esett neki, hogy mielőtt válaszolhatott volna, anyja hangosan nevével szólítva, magához hívta. Sokkal nemesebb s jobbszívű volt azonban, hogyszem el ne határozta volna magában, hogy mielőtt a gróf távoznék, nehogy nyugtalan éjszakát okozzon neki, válaszolni fog kérdésére.

Teréz még e kérdésnél és válaszadásnál sem tagadta meg magát, mert csakis akkor, mikor már a vendégek az ünnepély végeztével búcsúzni kezdtek és távozni készültek, a gróf mellé lopódzva, röviden és a kérdés feltételekor mutatott magatartásával ellenkezőleg, közömbösen csak ennyit válaszolt:

— Igen! Én Alfonzot még mindig szeretem.

Alfonz, mint mindig, úgy most is, minden lelki megindulás feltűntetése nélkül csendesen búcsúzott el Teréztől. — Atyjával együtt azután egészen vidám társalgás mellett hajtottak haza a már közeledő reggeli órákban.

IV.

A fiatal gróf atyjával együtt néhány napra a fővárosba utazott, hogy a lóversenyeken résztvegyen. Nem azért, mintha ő maga futtatott volna, hanem, hogy néhány jobb barátjának vagy ismerősének a versenyterén netalán kivívott dicsőségéhez gratuláljon.

A lóversenyéről gróf Zselistyei Róbert sem hiányzott. Megtörtént az is, ami ilyen alkalmakkor nem éppen ritkán szokott megtörténni, hogy a versenyen megjelent kiváló urihölgyek társaságából az eléggé közömbösnek ismert Alfonz gróf egy olyan kikiáltott szépség, gróf Hámoryné páholyában foglalt helyet, aki örömmel és szívesen elfogadja a hozzá hasonló uri körökből öt megközelítő fiatal emberek udvarlását.

Habár biztosan állíthatnók, hogy Alfonznak eszé ágában sem volt, hogy valaha a grófné választottjai között foglalhasson helyet, vagy, hogy valaha azon szerencsések közé tartozzék, akik a grófné meghódításával dicsekedhetnek, azért mégis feltűnt többeknek, hogy a grófné olyan szívélyesen és belső örömet elárulólag társalgott vele, hogy mindazok, akik Alfonzot nem ismerték, azt következtethették, hogy ő is azok közé tartozik, akik nagyon is boldogoknak éreznék magukat, ha a szép és kedves Ettát meghódíthatná. Csaknem biztosra vehetjük, hogy alig volt a lóversenyen valaki, aki az Alfonz magatartásának Róbertnél jobban örült volna. Mielőtt még a lóverseny véget ért volna, Róbert már elhatározta, hogy hazaérkeztekor Teréz lesz az első, akinek az Alfonz látszólagos diadalát talán némi csekély hozzáadásokkal el fogja mondani.

Kevés ember oly jártas és ismerős még a szív és szerelem világában, hogy biztosan következtethetné, hogy kellemesen, vagy kellemetlenül hatott-e a Róbert elbeszélése Terézre. Ugy látszott, mintha mindketten azok közé tartoztak volna, akik sohasem zárják el úgy a szív ajtaját, hogy azon más senki, csak az első szerető kopogtathasson és juthasson be annak gondosan őrzött fülkéjébe.

(Folytatása következik.)

Jótékonyság.

Sajnálod azt, akit békés lakából
Kivert a tűz vagy árvíz ereje;
Sajnálod azt, kinek szerény vetését
Láng falta fel, sár iszapolta be.
Eldőlt a ház is. Kunyhó más szemében,
Mennyország neki, mert otthonja volt;
Nádfödelén hü gólyák kepeltek,
És odabent víg gyermek-had dalolt.

Sajnálod — méltán — a szegény parasztot,
Agg földanyánknak leghívebb fiát,
Ki a kemény rögöt, hogy megfogadjon,
Verejtékével nedvesíti át.
Első, ki látja kelni, — és utolsó,
Ki látja hűynni a napsugarat,
Sajnálod azt, ki kenyerünket adja,
Hogy ő maga kenyér nélkül marad.

Sajnálod. Jól van. Ámde létezik még
Nagyobb nyomor... ezerte gyászosabb
Annál, amit látsz, — ámbár észharangok
Nem hirdetik, sem zúgó nyelvű hab,
Sem jajveszékélés, sem mentők zsvaja!
És mégis ott van mindenütt! Komor,
De hangtalan. Mint mérges pára tör fel
A föld alól e nesztelen nyomor.

Nem áradat, mely jön zuhogra, dűlva,
De hogyha elment, felvirúl a táj.
Nem! Csöppenként gyűl össze a szemekben,
S holt tengerré lesz e lassú dagály,
E tenger partja pusztulás, enyészlet,
S lakóinak bás milliói: nők,
És gyermekek, akikkel tele vannak
A börtönök, kórházak, temetők!

Ez a nyomor sarkon köret. Veled van
Utcán, köztéren, paloták alatt,
Ahol legezifrább a tömeg, sóváran
Néz rád, amint melletted elhalad,
Megmentené egy részvevő tekintet,
Egy fillér — de hiában szegzi rád
Mohó szemét. A megszokott inségben
Nincs inger, szívedet nem hatja át.

Oh! jó urak, szép hölgyek! Támogassunk
Minden nyomort! Jöhessen a szegény
Különbség nélkül, mindig, osztakozni
Tömött erszénytek dús fölöslegén,
S ha minden fázó, meztelen nyomorra
Leplet borítani nem birsz, nagy világ,
Hát legalább a gyermeket takargasd,
Mert ő a legszebb s leggyöngébb virág.

Ábrányi Emil.

Ő MOSOLYOG.

Irta: **Sudermann Herman.**

Engem nem ámit, édes barátném, önnek bánata volt. Nem árulja-e el ezt nekem az a vonás, mely szájszögletei körül játszik? Nem látom-e azt vörös szemeiről?

Azt mondja, hogy chloralt vett. Ettől vörös lesz a szem, ebben igaza van. De miért van önnek chloralra szüksége, önnek, ki mindig dicsekedett, hogy mily egészséges álma van?

El van árulva, tehát jobb ha nem erőlteti magát, hogy nekem derült arcot mutasson. Nem kell mindent elárulni, mondja ön. Szép ez öntől? Miért dob egy régi jóbarátot, mint engem, azon idegenek nagy halmazához, kinek csak ünneplő-ruhában mutatjuk magunkat? És még mosolyra is erőlteti magát? Az Istenért, hagyjon fel a mosolylyal, a lelkem sir, ha látom! Ne mondja nekem, hogy ez az önuralom mosolya, mert ebben úgy sem hiszek már régen.

Távol legyen tőlem azon hősiességet megtámadni, mely barátságos arcot mutat, hogy egy szeretett lényt fájdalomunk és nyomorunktól megkíméljünk, távol legyen tőlem, a kétségbeesést kigúnyolni, mely éjjelenként a párnákba zokog, hogy reggel barátságos arcot mutathasson. Amit megtámadok, az az önuralom az üres formák miatt, mely elfojtja érzelmeit, mert udvariatlanok tartják, ha az embernek temperamentuma van, amely harisnyában lépked, mert a hangos lépés valamely gyöngéledő idegeit sértheti, mennyi gyönyör és fájdalom, vágy és undor rejtőzik egy és ugyanazon üres, semmitmondó mosoly alatt.

Oh, mennyire gyűlölöm e mosolyt!

Képzeld, hogy nagy társaságban volnánk és egy esöndes szeglettől kulturtanulmányokat tennénk. Egyik alak a másik után vonul el előttünk. Ami a meztelen vállakból kimagaslik, ami a magas gallérokba fojtja magát, ezek emberi arcok.

Nem! Álarcok azok, társadalmi álarcok, valamennyien ugyanazon vigyorgó viaszkéreggel bevont, kihalt, lelketlen mosolyu álarcok, melyet a lépesőkön felkötnek és újra levesznek, ha lenn ülnek a kocsiban.

És ezen álarcok alatt a bánat rág, a méreg forr, a szerelem nevet és a szenvedély tombol. Legalább így hiszszük. Hiszen emberek, mint mi, és mi is felkötjük az álarcot, mert így akarja a „bon-ton“.

Akkor a parasztot dicsérem az erdőben és a hegyeken. Az úti, szidja, csókolja egymást, késsel hadonázik és durva, mint a lehetőség, de nem nyel magába semmit és nem fojt semmit keblébe; kiélheti magát és annak nagy előnye van! Ha igaz, hogy a szerenese az egyéniség háborítlan kifejlődésén alapszik, akkor ott van a földi boldogság esücspontja!

Tudom, hogy az paradox; ott is gondoskodnak arról, hogy a fák ne nőjjenek az égbe.

De ezen fatális társadalmi fűző elapasztja a vért az erekből, míg végre egész belső világunk stagnál és a szenvedély büszke folyója illatos mocsárrá válik.

— Látja, ez a büntetés! Az önuralom mosolya, a hazugság mosolyává válik és ezen hazugság addig emészti lényünket, míg végre nincs rajtunk semmi, amiért érdemes volna hazudni, míg minden sivár, és üres lesz.

Hadd beszéljek el önnek egy történetet, amely megmutatja, homán ered gyűlöletem, amelyet most önrel éreztettem, ártatlan báránym, drága barátnóm.

Azt hiszem, tudja, hogy egykor tanító voltam. Leánytanító? kérde ön. Előszóval, maga gúnyolódó. Hat éve körülbelül, azon megtiszteltetésben részesültem, hogy egy többszörös milliomos leányt tanítottam. Mire? Az nem volt bizonyosan meghatározva, mindenesetre azonban történelem, esztétika, költészet, mythológia, irodalom, irálytan és retorika lett fölvéve a műsorba, azaz jobban mondva, lettek kötelező tantárgyak. Kissé soknak találja, ugy-e, én is úgy találtam; de midőn ő nagyságának kifejeztem erre vonatkozó aggodalmaimat, megnyugtató, amennyiben úgy vélekedett, hogy nem szükséges mindent kimeríteni, csak jobban mondva, a fiatal, virághoz hasonló teremtés szellemét gazdagítani. Megértettem tökéletesen. Feladatommá tette: gyakorlati bevezetését a szellemességbe.

Az anyja, minthogy ezekből sejteti, felületes, cocette divathölgy volt, az apa száraz üzletember, a leány egy főnhéjazó, tartózkodó hercegnőske, meg-

—••• Krisztus Pilátus előtt. •••—

lehető fogyatékos alakkal, de teletömve egy ünnepelet nőstényoroslán elbizakodottságával és önhiúságával.

Eleinte tetszett neki engem, mint alárendeltet, félvállról tekinteni, a válasz volt részemről néhány gúnyos megjegyzés. — Megjegyzendő, hogy „bakkfischeket“ csak gúnyval lehet lefegyverezni, — hatott reá, úgy, hogy jobban vigyázott. Mindenesetre meggyűlt vele a bajom. A francia nyelv kivételével, amelyet úgy hadart, mint egy papagáj, ugyszólván semmit sem tanult. És hozzá valóságos naiv restségben szenvedett, ami őt nem érdekelte, nem is létezett számára.

Szegény volt gondolatokban és szegénynek látszott lenni érzelmekben is, én legalább sohasem vettem észre, hogy sápadt, sovány arca valaha is elvesztette volna a bágyadság és kiélttség rendes kifejezését.

Az anyja nevelési módszere azon igyekezetben érte el tetőpontját, hogy leányát egy szeretetreméltó mosolyra megtanítsa.

— Jucz gyermekem, — mit jelentenek a komoly redők homlokodon? Jucz, barátságosság által nyerjük

meg az emberek vonzalmát. — Jucz, kívánom, hogy mosolyogj!

És Jucz vállait vonogatta és nevetett. Ahelyett, hogy a fiatal teremtés szívébe szeretetet és életörömet csepegtetett volna, nem kívánt egyebet, mint hazug napfényt látni annak arcán.

Ami daczára kellemetlen tulajdonainak, engem tanítványomhoz vonzott az a tökéletes elzárkózottság volt, a melyben élt. El volt hagyatva talán anélkül, hogy ő maga tudott volna róla és miután azon hitem megdönthetetlenül élt bennem, hogy minden tizenöt éves lánynak gazdag kedélyvilágának kell lenni, elhatároztam, lényét alaposan tanulmányozni, hogy megtudjam, ha nem szunnyad-e ott valami, ami érdemes volna a felébresztésre.

Erőszakot használtam, mely hasonló eseteknél mindig használt, felolvastam neki Heine „Buch der Lieder“-jét.

Aztán magyarázatokat tartottam a szerelemről és általában a „nagy fájdalomról“ és ime! szerem használt. Szeme fényleni kezdett, vonásai feléledtek és kipirult arccal vallotta meg nekem, hogy mindkettőt, a szerelmet, mint a nagy fájdalmat, ismeri és hogy naplót vezet, amelyben stb.

Tehát megfogtam a félénk madarat. Bizalmas lett hozzám, de még egyéb is történt, — szerelmes lett belém. Érdekes volt megfigyelni, mint adta tudtomra ezen érzelmeit, fejét, mindkét kezébe hajtotta, hogy ruhaujjai vállig visszahajlottak, meglehetősen lassan emelte föl pilláit és merően nézett reám elfátyolozott tekintetével. Ha ilyenkor rendreutasítottam:

— Jucz, ne álmodozzék, — felsóhajtott és tovább irt vagy olvasott.

És ezután olyan szorgalmasan tanult és annyira átengedte magát vezetésemnek, hogy remélhettem, miszerint befolyásom által kiegyenlítem ferde nevelésének hiányát. Megtanítottam, hogy a nyomorultak, kik rongyosan és

mezítláb járnak, éppoly törvények szerint gondolkoznak és éreznek, mint a hercegek és milliomosok és éppen ezért minden embert egyenlően kell szeretni és senkit sem szabad megvetni. Ez valami új volt előtte, valami hallatlan.

Kikeltem a társadalmi formák ellen is. Egyszer föladtam neki, hogy írjon valamit a „mosolygás“-ról. Nem tudta, hogy fogjon hozzá; csak midőn — talán több melegséggel, mint amennyi szükséges volt, — én megmondtam véleményemet, fénylettek szemei, mintha eltaláltam volna belső érzelmeit. Feladataiban ezután annyi személyességgel adta vissza gondolataimat, hogy meglepődtem. Ezen szavakkal fejezte be: „A magas és nemes ember büszkesége, szerénysége, szerelme, minden kihál lassanként, ha ajkain a mosoly — hazug mosoly“.

Ez mind nagyon jó és szép volt, de — nekem kitörte a nyakamat. Két napra, miután Jucz feladatára azt irtam „jó“ és visszaadtam, egy teleirt levelet kaptam, amelyben ő nagysága tudtomra adta,

hogy nézeteink eltérése miatt — kénytelen engem elbocsátani.

* * *

Évek multak el. Nem láttam viszont tanítványomat, míg rövid idő előtt a sors egész véletlenül összehozott velem. Egy ebéd alkalmával volt L. ur házában.

— Jöjjön, hölgyéhez vezetem, — mondá a háziurkaromnál fogva. — Z... kereskedelmi tanácsosné, — hiszen ismeri.

— Nincs szerencsém! — Ah, mit beszél! Hiszen tanítója volt, ő maga beszélt nekem.

Csodálkozva figyeltem — és rögtön meg is láttam. Mélyen visszahajolva egy zsölyébe, elefántesont legyezőjével játszott. Szép, tele, karsu alak — halvány, sajnos, nagyon erősen rizsporozott arc, nagy, fekete, fáradt tekintetű szemek, vakító mellek, — valóban nagyon szép asszony!

Végre észrevett. Vizsgáló tekintettel nézte alakomat, — valószínűleg látni akarta, hogy szalonképes lett-e azóta az egykori tanító, aztán hanyag mozdulattal kezét nyújtotta, mialatt arcán mosoly vonult el, mely úgy hasonlított a tizenötéveskori mosolyhoz, mint az északi fény a tavaszi napsugárhoz; egy mosoly, félig udvarias, félig unott, de oly hideg és elszánt, hogy borzongás futott át rajtam.

Néhány közönyös szót váltottunk, mi történt oly régi idő óta? és efféle, aztán jelt adtak az ebédhez és helyünkre vezettek.

Gyors egymásutánban megivott néhány pohár bort. Társalgásunk derült és feszelen lett, amint illett is két régi jó ismerőshöz. Később megvallotta akkori érzelmeit és gúnyosan nevetett fölöttem.

A beszédet lassanként a jelenre tereltem.

— Asszonyom, mint régi barát, ki élénk részt vesz sorsában, — szabad kérdezmem: Boldog-e?

— Boldog? Ah igen? És újra itt volt a fatális mosoly! Mint két kigyócska, úgy huzódtak a ránczok össze szájszögletei körül.

— És férje hol van?

— Sajnos, — már nem mutathatlak be neki.

— Nem az, aki most ideint? Felemelte poharát és néhányszor átintett egy urhoz, ki a másik asztal szélén ült. Fanyar, kiélt arc, vigyorgó, kis szemek, félig ősz, hegyes szakáll. — Eleget tudtam.

— Mikor ismerkedett meg vele és szerette meg őt? . . .

— Szerettem? — felelt sajátságos, vontatott hangon.

— Talán provokálni akar? — gondoltam magamban — de ő folytatá:

— Midőn férjem megkért, rég elmúltak már dőre ábrándjaim. Nem titkoltam előtte, hogy szerelmet nem adhatok neki. És ő? Nos ő beleegyezett.

— Nem azért kértem. Ő talán szereti önt.

— Ó, nem! És mosolygott. A ránczok a szájszögletek körül, ismét megmozdultak.

— Ez az asszony szerencsétlen, mondám magamban . . .

— Ön oly udvarias, hogy kételkedően néz reám, — folytatá. — Én nem ámitom magamat. Ő maga szolgáltatta a legkétségbevonhatóbb bizonyítékokat. Tízennégy napra a menyegzőnk után — hiszen ön régi barátom, ki előtt nem kell semmit elhallgatnom —

akkor leptem meg, midőn egyik barátném boudoirjában — nem messze ül tőlünk — úgy nyilatkozott, hogy engem csak azért vett el, hogy az közelébe juthasson. Bizonyosan a többi barátnémnak is ezt mondhatta.

— És mit tett ön?

— Vállát vont. Semmit sem gyűlölök jobban, mint a botrányt. Mit tehettem volna jobbat? Mosolyogtam.

E perczen egy hölgy kiáltott át hozzá;

— Juez, megkaptad már Worth-tól a küldeményt? Rögtön a beszélőhöz fordult és feltalálta magát.

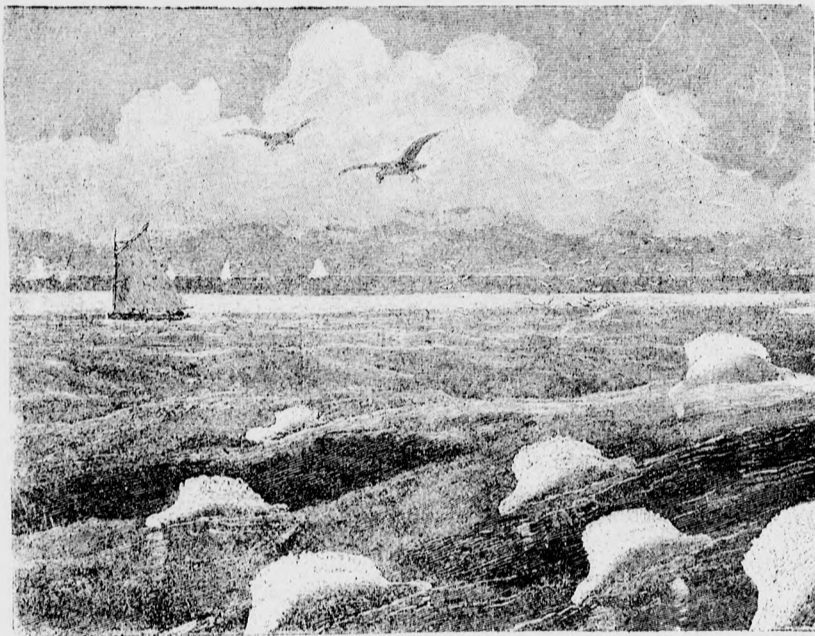
Ezalatt félig gondtalanul, fehér nyakát tekinttem és szemléltem, mint hull le lassanként arról a rizspor keblére és vállaira.

Ekkor halfelöli szomszédom meglökött, egy ismert világfi, és gúnyolódó.

— Ön szerencsés fráter, — sugá fülembe. — Hiszen a szép Juez valósággal bátorítja önt.

— Hogy gondolt ilyet? — felelém meglehetősen zavarodottan.

— Nos, nem beszélte-e önnek férje árulásának

—*— Csendélet a tengeren. —*—

érezékeny történetét, amely két hétre lakodalma után lejátszódott? Mindig azt teszi, ha valakit vonzani akar.

Erős felelet volt nyelvemen; de ekkor újra felém fordult és a legközönségesebb társalgási hangon mondá:

— Miről is beszélünk az előbb?

És miután egyikünknek sem jutott eszébe, elmélyedtünk a „Zalameai biró“ színrealkalmazása fölötti beszélgetésben, melyet a „Deutsches Theater“-ben fognak megtartani.

Ebéd után visszavonultam a csendes dohányzószobába, beburkoltam magam egy Bock-szivar felhőibe és meglehetősen komor hangulatban gondolkozni kezdtem ez imént látottak és hallottak fölött.

Nem, ez az asszony nem volt nyomorult. Minden érzés ki volt halva belőle; hiszen még ahoz is értett, hogy saját szerencsétlenségével kacérkodjék! Vagy tévedtem? Komédiát játszott velem, hogy igazi lelkiállapotát előttem eltitkolja? Nem tudtam tovább egy helyben maradni. Eldobtam szivaromat és visszamentem a társasághoz, hogy újra fölkeressem őt. Sehol semmi

nyoma; de végre, amint belépek a félig világított téli kertbe, megpillantom őt, beárnyékolva egy széleslevelű muzsától, festői pozében egy székre dőlve. Nincs egyedül. Vállai fölé K. Pál hajol bizalmasan, az ismert roué; Faun arcát közel füléhez tartva, lassan suttog neki valamit:

— És ő?

— Ő mosolyog.

Fordította: **Krasznainé F. Mari.**

ÁLMODOZÁS.

Irta: **Forinyák Gyuláné.**

A homályos esti szürkületben a kandalló mellett ül Anna, s belenéz a hamvadó parázsba.

A jegyesek az ablaknál ülnek, amely félig nyitva van, s melyen át lanyha tavaszi szellő árad be a fűtött szobába. Az érdekes orgonailat a kertből, a friss föld nyirkos szagával vegyesen terjed, s azok a tavaszi hajtások, s világoszöld levélkék, mint valami csipke-minták, úgy emelkednek ki az alkony nyugati arany pirjából.

Mily nagy ellentét van a kandalló mellett a sötétben némán gubbaszkodó komor alak s az ablak alatt a nap nyugtától megvilágított boldogan csengő jegyesek között.

Kéz a kézben s tekinteteket egymásba mélyesztve suttoznak gyöngéd szavakat. Ők a fényt s Anna az árnyat képviselik. S mint a fény, világosság, különbözik az árnyéktól, úgy különbözik a lelki világa is a két nővérnek.

Anna, ki jóval idősebb, mint a boldog menyaszszony nővére, Mária, — anyja helyét pótolja a korán árván maradt leánykának. Ő nevelte, ő gondoskodott róla, s csak érette élt. Ez az ifju nővére mindene neki, bálványozásig szereti. Így nem csoda, ha Mária csak a kellemes oldalát ismeri az életnek; mert szép, fiatal, el van kényeztetve s szeretetik. Anna ellenben rút, minden báj nélkül, mint olyan bimbó, mely sohasem nyilhatott ki, s a szárán fonnyadt el.

Midőn az ifju katonatiszttal megismerkedtek, Anna előbb megsejtette kedvese iránti vonzalmát, mint maga a szeretett lény. S midőn azután észrevette, hogy Mária is viszonzza az ifju szerelmét, oly boldogan egyezett belé eljegyzésükbe s oly tiszta szívből áldotta meg őket.

Mária szerelme úgy megdicsőíté Anna szemeiben az ifju embert, hogy egész bensőséggel zárta ő is szívébe az új testvért. S mily érdekesen játszódtott le most előtte a boldog szerelem, a jegyesek élete. Mily varázs lehetett — gondolá abban a magnetizmusban, mely a férfit a nőhöz, s a nőt a férfihez vonzza. Ez a talányszerű erő, amely ellenállhatatlanul ezer és ezer láthatatlan szálakkal egymáshoz bilincseli őket, mily csodás hatalomnak tünt föl szemeiben. Azok a forró pillantások, melyek egymás szemeibe mélyednek, azok a meleg és hosszú kézszorítások, melyek szétválhatatlanul összekapcsolják kezeiket, ő, mily érdekes jelenségei a szerelemnek. Anna előtt egy új, titokzatos világ tárult föl.

És Mária hogy megváltozott, mintha kicserélték volna. Nem látott ő senki mást, csak a jegyesét, nem volt neki másra egy tekintete sem, ami Annát egészen szerencsétlenné tette.

Hogyan? — gondolá, — hát már nem létezik más lény a kis huga számára, csupán „ő”, a nagy „Ő”? S a hű testvér el lön egészen feledve, mert az a férfi egészen lelkét birtokába vette.

Hát csakugyan létezhetik ily hatalmas érzelmek, mely kizár minden mást, s egyedül, kizárólag csak annak az egynek szól, aki ezt felébresztette? Ó, mi boldogság lehet így szeretni és viszontszerettetni, mily részegítő lehet ez az állapot. De vajjon minden ember képes-e erre, vagy csak egyesek, a gyöngéd érzésűek kiváltsága ez?

Erős vágy ébredt föl az elhagyatott, örökké egyedül élő Anna lelkében ilyen magasztos szerelem után, hiszen ő még sohasem szeretett és senki szerelmét sem birta soha. S ha a jegyesek lopva egy-egy hosszú édes csókot váltottak, mindig azt gondolta, ő, a tapasztalatlan, vén leány, hogy ezek a csókok lehetnek az igaz szerelem megnyilatkozásai.

Az a szerelmi mámor, melyben a jegyesek éltek, Annára kábító, részegítő hatással volt, csókok csattanását hallá még a levegőben is. S elgondolá, ha az az ifju katonatiszt őt szerette volna meg, vajjon ő is rabja lett volna e szerelmi varázsnak? Érezte, hogy igen. Oly vadul, és lángolóan tudta volna szeretni, ő, ki még sohasem nyitotta meg árva szívét más érzelemnek, mint a testvéri vonzalomnak.

A kandallóban kialudt az utolsó parázs, egy szikra sem fénylik a hamuból s az ablakon át hideg esti szellő tódul be a szobába.

A szerelmesek összébb simultak s a hold ezüstös fénye világítja meg egybeforrt ajkukat.

Anna nézi, nézi őket. A feljövő hold sugara, különösen az ifju vonásait világítja meg s Anna vizsgálja, vajjon a szerelem glóriája tündöklőbbé tette-e azt az arcot, amelyik most ábrándjainak képébe beleszövődött. Az első férfi, akit megismert, — az első férfi, aki most álmaiban megjelenik. Vajjon, ha őt szeretné, mily érzés lenne az, ha őt karolná át! s ő volna Mária helyén?

Ha ő nyugodhatnék szívében, átadván magát a forró szerelemnek, mi lenne? Mi lenne.

E perczen vidám hangon odakiált az ifju völegény az álmodozó Annához.

— Alszol, Anna testvér, vagy álmodozol, hogy oly csöndesen ülsz ott a kandalló előtt?

Anna összerezzen. Valóban álmodozott, még pedig bűnös gondolatokkal eltelve. Ugy érzé, mintha a hideg rázná. Alfréd odamegy a mit sem válaszoló nőhöz, hizelegve körül fogja karját. Anna lehunyja szemét — talán tovább álmodozik? Nem! nem! az álmodozásnak vége!

Feláll s odalép a villamoslámpa csavarához, fordít egyet rajta, s a holdfénynek, félhomálynak, álomországának vége van, mert tündöklő villanyfény világítja meg a szobát.

Máriára néz, kipirult arcát és tündöklő szemét látva, önmagába mélyed. Látománya volt — már nincs! gondolja. Kezével (mintha elűzne valamit) önkénytelen mozdulatot tesz, s belenéz a kandallóba. Ott látja élete symbolumát: hamut, hamut! Mindig csak hamut!

Nagyot sóhajt, mert érzi az ő álmait a jövőben és már csak a feledés hamuja borítja el örökre.

KETTEN EGYET...

Irta: **Unátyinszky Leona.**

(Pályamunka.)

Szelid, holdvilágos est van. A zivatar elvonult már s fényes csillagtábor tekint alá szeliden a foszladozó fellegek közül. Minden oly békés színezettel bír s mi sem engedne a néhány órával előbb vadúl tomboló viharra következtetni, csupán a megáradt „Bisztrice“ tajtékzó habfodrai árulják el, hogy nagy zivatar zúgott ma a hegyek között.

A túlparton a Rézhegy büszke ormai emelkednek, melynek lábánál buján terem a fű, s rikitó színekben pompázik a természet milliányi virága.

Két hatalmas tölgy áll közel a parthoz, százados törzsekkel, s ennek dacára gyönyörű lombkoronával. A törzsből kiemelkedő ágak, mint két szerelmes, egymással ölelkeznek.

A szellő meg-meghimbálja lombjait s enyelegve suttog velük, majd felkapva néhány sárguló falevelet, átlebben a másik oldalra, hol magányos uri-lak kitárt ablakai bámulnak a bihari hegyekre. Terjedelmes park veszi a kastélyt körül, hol két szép ifju lányka sétál talpig feketében.

A szellő gyengéden csókdossa selymes fűrteiket, a hold szeliden mosolyogva küldi hozzájuk ezüstös sugarait, a kék lobéliák felüditve emelik fejecskéjüket, de mindez nem vonja a két lányka figyelmét magára; ők nem látszanak ügyelni a természet szépségeire; mindegyik el van foglalta önmagával, azaz fájdalommal.

A kisebbik könyűit töröli. Atyjuk halva fekszik.

A nagyobbik némán, komoran tekint maga elé; — hogy atyjuk, a híres „rézaljai nábob“, szétroncsolt fővel fekszik odabenn: arra nem is gondol, csupán az indító okra, mely a gyilkos fegyvert atyja kezébe adta, kit a gazdag „rézaljai nábob“ mellékneven ismert messze vidék.

A két lányka nem egy anyától származott.

Elvira anyja egy elszegényedett grófi család sarjadéka volt, ki rövid házasság után meghalt, hátrahagyva férjének egyetlen leánygyermekét, a szép kis Elvirát.

Az ifjabbik lánykának édesanyja, bár egyszerű, polgári szülők gyermeke lévén, mégis annyira lekötötte Pataki szívét, hogy annak elhunytával nem is nősült többé.

E második házasságból származott az ifjabb lányka, Irén.

Irén nemcsak kedves, megnyerő külsőt örökölt anyjától, de örökölte annak szép lelkét, a szivnemességet is s ráadásul annak hozományát, mely érintetlenül volt elhelyezve egy pénzintézetnél.

Elvira örökölte anyjának ritka szépségét, de büszke, fennhéjázó természeténél fogva, nem igen szerették.

Szívét a gazdagság, a gőg s a nagyobb név utáni vágy tölté el csupán, mely más nemesebb érzésnek helyet nem engedett.

Anyja rokonai nem szerették, de minthogy atyját gazdagnak tudták, megtűrték társaságukban, hisz nem kellett félniök, hogy támaszukra lesz utalva.

Elvira, kit otthon gyöngéden szerető apa dédelgetett s ki iránt ifjabb nővére önzetlen szeretettel viseltetett, örült, ha anyja rokonainál lehetett, hol mindig oly lenézőleg nyilatkozott a polgári osztályról, mintha ő nem is oda tartoznék.

Igy tehát szeretetlenül élte le legszebb éveit. — Kik őt szerették, azokat ő nem szerette, akikhez pedig vonzódott volna, — már legalább úgy, mint az ő üres szive vonzódni tud, — azok meg őt nem szerették.

Igy álltak a dolgok, midőn mint derült, felhőlen égből a villámcsapás, oly váratlanul sujtotta őket atyjuk öngyilkosságának hire.

Elvira szörnyködve vette tudomásul, hogy atyjuk merész spekulációja, mely által megkészserezni vélte vagyonát, balul ütött ki s minden vagyonát elvesztette.

Vad fájdalom marcangolta szívét, de nem az apát siratta ő, hanem a gazdag embert.

Irénke csendesen zokogott. A szörnyű hirt kiméletesen adták ugyan az intézetben tudára tanárnői, hol nevelése még egészen be nem fejeztetett, de a lánykát mélyen sujtotta atyja szerencsétlen halálának hire.

A gazdag Pataki, kinek bölcsője fényes termekben ringott ki a szegénységet sosem ismerte s nem is érzett magában bátorságot arra, hogy azzal vénségére ismeretséget kössön, inkább a halált választá.

Gyermekeiről úgy vélte gondoskodhatni, hogy Irénnek megmaradt anyja hozománya, — Elvirának pedig derék vőlegénye: Kálnoky Tivadar gróf, kivel már évek óta el volt jegyezve.

Arra az ő becsületes szive nem gondolt, hogy most, miután gyermeke szegény marad, a vőlegény eszerbenhagyja, annál inkább sem, mert az ifju gróft kiváló ritka jellemű férfinak ismerte.

Az esküvő Elvira fiatalága miatt halasztatott ez évre, melyben a szerencsétlenség történt s különösen Tivadar szülői óhajtották e házasságot zilált vagyoni helyzetük miatt.

Tivadar kandidátus örököse ugyan egy milliomos hirében álló nagybácsinak, ki agglégénységben élte napjait, de ki tudja, mikor örökölnék még onnét.

Elvira is bevalósulni látta büszke álmait s vonzódott is a szép ifjuhoz.

De most... vad fájdalom és kétségbeesés gyötörte nagyra-vágyó szívét s átkozódva emlegeté atyját.

Irénke szorongó szívvel hallgatta s igyekezett lecsendesíteni, de hasztalan.

A szép ajkak csunya szitkokat szórtak, a büszke kis főből gyermekiellen gondolatok törtek elő, a szép külsőből e pillanatban kilátszott rút, mindennapias lelke.

— Van okod rá, hogy pártold őt, — mondá végre hugához. — Te gazdag vagy, neked megmaradt anyád vagyona. Bizony igaz az, hogy hasonló csak hasonlóval illik össze és sosem tudom grófi anyámnak megbocsátani, hogy nőül ment azon emberhez, kit a világ atyámnak nevezett eddig, örökségemül a nagyvilág gúnykaczáját hagyva.

— Hogy beszélhetsz így, — mondá a zokogó Irénke. — Hát szegény vagy te, amíg én gazdag vagyok? Aztán nincs-e egy kedves, derék vőlegényed, s nem léssz-e boldog, midőn rövid idő múlva az fog rólad gondoskodni, kit mindenek fölött szeretsz.

Vagy ha hozományt akarsz, vedd az enyémet, csak ne bántsd őt, kinek oly szörnyű halállal kellett kimulni s ki oly szeretettel nevelt fel mindkettőnket.

Elvira büszke, kicsinylő tekintettel mérte végig hugát s lelketlen szavakkal viszonzta annak jóindulatu szavait.

— Oh, hogy tudod adni az ártatlanságot, — mondá végre. — Mintha nem tudnád épp oly jól, mint én, hogy egyelőre te sem fogsz vagyonoddal önállóan rendelkezni.

Ami pedig jegyesemet illeti, nem olyan bizonyos az, amit mondtál, — hátha vagyonod miatt most a te lábaidhoz boruland.

E lelketlen szavak után, minthogy egyidőre eléggé megkínózni vélte érzékeny szivecskéjét, otthagya a lánykát, ki méghetetlen fájdalomában, hogy ennyire félreismertetik, tompa kábultsággal dőlt le a legközelebbi padok egyikére.

A hold, mintha szive volna s nem birná e szomorú jelenetet szemlélni, egy felhőske mögé bujt, vagy tán meglátta azt a magas, karsu férfialakot ott a sűrűben s neki akart alkalmat adni az elvonulásra onnét, hol eddig észrevétlenül állt egy fához támaszkodva s a történeteknek akaratlanul szem- és fültanuja lett.

Tivadar volt az, Elvira vőlegénye, ki váratlanul megérkezett s óhajtotta látni szép menyasszonyát, kihez szerelem ugyan nem fűzte, de minthogy szive másért sem hevült, engedett szülői kívánatának s eljegyezte magát a szép és gazdag Elvirával.

Irént alig ismerte. Midőn utólszor látta, még gyermek

— Nem kell orvosság! —

KETTEN EGYET...

Irta: **Unátyinszky Leona.**

(Pályamunka.)

Szelid, holdvilágos est van. A zivatar elvonult már s fényes csillagtábor tekint alá szeliden a foszladozó fellegek közül. Minden oly békés, szinezettel bír s mi sem engedne a néhány órával előbb vadul tomboló viharra következtetni, csupán a megáradt „Bisztrice“ tajtékzó habfodrai árulják el, hogy nagy zivatar zúgott ma a hegyek között.

A túlparton a Rézhegy büszke ormai emelkednek, melynek lábánál buján terem a fű, s rikitó színekben pompázik a természet milliányi virága.

Két hatalmas tölgy áll közel a parthoz, százados törzsekkel, s ennek dacára gyönyörű lombkoronával. A törzsből kiemelkedő ágak, mint két szerelmes, egymással ölekeznek.

A szellő megmehimbálja lombjait s enyelegve suttog velük, majd felkapva néhány sárguló falevelet, átleebben a másik oldalra, hol magányos uri-lak kitárt ablakai bámulnak a bihari hegyekre. Terjedelmes park veszi a kastélyt körül, hol két szép ifju lányka sétál talpig feketében.

A szellő gyöngéden csókdossa selymes fűrteiket, a hold szeliden mosolyogva küldi hozzájuk ezüstös sugarait, a kék lobéliák felüditve emelik fejcskéküket, de mindez nem vonja a két lányka figyelmét magára; ők nem látszanak ügyelni a természet szépségeire: mindegyik el van foglalva önmagával, azaz fájdalmával.

A kisebbik könyűt törli. Atyjuk halva fekszik.

A nagyobbik néhán, komoran tekint maga elé; — hogy atyjuk, a híres „rezaljai nábob“, szétroncsolt fővel fekszik odabenn: arra nem is gondol, csupán az indító okra, mely a gyilkos fegyvert atyja kezébe adta, kit a gazdag „rezaljai nábob“ mellékneven ismert messze vidék.

A két lányka nem egy anyától származott.

Elvira anyja egy elszegényedett grófi család sarjadéka volt, ki rövid házasság után meghalt, hátrahagyva férjének egyetlen leánygyermekét, a szép kis Elvirát.

Az ifjabbik lánykának édesanyja, bár egyszerű, polgári szülők gyermeke lévén, mégis annyira lekötötte Pataki szívét, hogy annak elhunytával nem is nősült többé.

E második házasságból származott az ifjabb lányka, Irén.

Irén nemcsak kedves, megnyerő külsőt örökölt anyjától, de örökölte annak szép lelkét, a szivnemesiséget is s ráadásul annak hozományát, mely érintetlenül volt elhelyezve egy pénzüzetnél.

Elvira örökölte anyjának ritka szépségét, de büszke, fennhéjázó természeténél fogva, nem igen szerettek.

Szívét a gazdagság, a gőg s a nagyobb név utáni vágy tölté el csupán, mely más nemesebb érzésnek helyet nem engedett.

Anyja rokonai nem szerettek, de minthogy atyját gazdagnak tudták, megtűrték társaságukban, hisz nem kellett félniök, hogy támaszukra lesz utalva.

Elvira, kit otthon gyöngéden szerető apa dédelgetett s ki iránt ifjabb nővére önzetlen szeretettel viseltetett, örült, ha anyja rokonainál lehetett, hol mindig oly lenézőleg nyilatkozott a polgári osztályról, mintha ő nem is oda tartoznék.

Igy tehát szeretetlenül élte le legszebb éveit. — Kik őt szerettek, azokat ő nem szerette, akikhez pedig vonzódott volna, — már legalább úgy, mint az ő üres szive vonzódni tud, — azok meg őt nem szerették.

Igy álltak a dolgok, midőn mint derült, felhőtlen égből a villámsapás, oly váratlanul sujtotta őket atyjuk öngyilkosságának híre.

Elvira szörnyűködve vette tudomásul, hogy atyjuk merész spekulációja, mely által megkésztetett vélte vagyonát, balul ütött ki s minden vagyonát elvesztette.

Vad fájdalom marcangolta szívét, de nem az apát siratta ő, hanem a gazdag embert.

Irénke csendesen zokogott. A szörnyű hirt kiméletesen adták ugyan az intézetben tudtára tanárnői, hol nevelése még egészen be nem fejeztetett, de a lánykát mélyen sujtotta atyja szerencsétlen halálának híre.

A gazdag Pataki, kinek bölesője fényes termekben ringott ki a szegénységet sosem ismerte s nem is érzett magában bátorságot arra, hogy azzal vénségére ismeretséget kössön, inkább a halált választá.

Gyermekeiről úgy vélt gondoskodhatni, hogy Irénnek megmaradt anyja hozománya, — Elvirának pedig derék vőlegénye: Kálnoky Tivadar gróf, kivel már évek óta el volt jegyezve.

Arra az ő becsületes szive nem gondolt, hogy most, miután gyermeke szegény marad, a vőlegény cserbenhagyja, annál inkább sem, mert az ifju grófot kiváló ritka jellemű férfiúnak ismerte.

Az esküvő Elvira fiatalsága miatt halasztott ez évre, melyben a szerencsétlenség történt s különösen Tivadar szülői óhajtották e házasságot zilált vagyoni helyzetük miatt.

Tivadar kandidátus örököse ugyan egy milliomos hirében álló nagybácsinak, ki agglégénységben élte napjait, de ki tudja, mikor örökölnék még onnét.

Elvira is bevalósulni látta büszke álmait s vonzódott is a szép ifjuhoz.

De most... vad fájdalom és kétségbeesés gyötörte nagyra-vágyó szívét s átkozódva emlegeté atyját.

Irénke szorongó szívvél hallgatta s igyekezett lecsendesíteni, de hasztalan.

A szép ajkak csunya szitkokat szórtak, a büszke kis főből gyermekietlen gondolatok törtek elő, a szép külsőből e pillanatban kilátszott rút, mindennapias lelke.

— Van okod rá, hogy pártold őt, — mondá végre hugához. — Te gazdag vagy, neked megmaradt anyád vagyona. Bizony igaz az, hogy hasonló csak hasonlóval illik össze és sosem tudom grófi anyámnak megbocsátani, hogy nőül ment azon emberhez, kit a világ atyámnak nevezett eddig, örökségemül a nagyvilág gúnykaczaját hagyva.

— Hogy beszélhetsz így, — mondá a zokogó Irénke. — Hát szegény vagy te, amíg én gazdag vagyok? Aztán nincs-e egy kedves, derék vőlegényed, s nem léssz-e boldog, midőn rövid idő múlva az fog rólad gondoskodni, kit mindenek fölött szeretsz.

Vagy ha hozományt akarsz, vedd az enyémet, csak ne bántsd őt, kinek oly szörnyű halállal kellett kimulni s ki oly szeretettel nevelt fel mindkettőnket.

Elvira büszke, kicsinylő tekintettel mérte végig hugát s lelketlen szavakkal viszonzta annak jóindulatu szavait.

— Oh, hogy tudod adni az ártatlanságot, — mondá végre. — Mintha nem tudnád épp oly jól, mint én, hogy egyelőre te sem fogsz vagyonoddal önállóan rendelkezni.

Ami pedig jegyesemet illeti, nem olyan bizonyos az, amit mondtál, — hátha vagyonod miatt most a te lábaidhoz boruland.

E lelketlen szavak után, minthogy egyidőre eléggé megkínózni vélte érzékeny szivecskékét, otthagya a lánykát, ki megmérhetetlen fájdalmában, hogy ennyire félreismertetik, tompa kábultsággal dőlt le a legközelebbi padok egyikére.

* * *

A hold, mintha szive volna s nem birná e szomorú jelenetet szemlélni, egy felhőske mögé bujt, vagy tán meglátta azt a magas, karsu férfialakot ott a sűrűben s neki akart alkalmat adni az elvonulásra onnét, hol eddig észrevétlenül állt egy fához támaszkodva s a történeteknek akaratlanul szem-és fültanuja lett.

Tivadar volt az, Elvira vőlegénye, ki váratlanul megérkezett s óhajtott látni szép menyasszonyát, kihez szerelem ugyan fűzte, de minthogy szive másért sem hevült, engedett szülői kívánatának s eljegyezte magát a szép és gazdag Elvirával.

Irént alig ismerte. Midőn utólszor látta, még gyermek

volt s később, ha meg is jelent Pataki házában, — Irén még növeldében volt.

Annál nagyobb volt most meglepetése, midőn a gondtalan, mosolygó arcú kis lány helyett, egy hosszú, feketeruhás, halvány ifju hölgyet látott, lelkes szép arccal, nemes arcvonásokkal.

Az ifju kilépett a sűrűből s habozva állt meg a lányka közelében. A hold előbujt rejtekéből s megvilágította annak szomorú arcvonásait, amint csukott szemekkel hátradőlve, pihent a padon.

Sötét szempillák árnyékolák halvány arczocskáját, a szellő gyöngéden játszadozék göndör fűrtelével, a piros kis száj könnyedén összezárva, mintha a ki-kitörő sóhajokat akarná erővel visszatartani.

Az ifju lebilincselve érzé magát, mintha nem birna tova menni.

Ébenfekete szemeit rajta feledé a szelid kis arczon, majd továbbsiklott az egész alakon s tekintete a keskeny kezeckéken akadott meg, melyek összekulcsolva feküdtek ölében.

Tivadar forró vágyat érzett ez apró kezeckéket a magáéba venni s elvezetni messze, . . . hol senki sincs rajtuk kívül s minden szomorúságot elűzni e tiszta, szent homlokról.

A nemeslelkű ifju, kinek szép külsejénél csak lelke volt szebb, megijedt magától.

Vajjon szeretem-e e lánykát, vagy mi lehet az, mit e kedves gyermek iránt érzek? De nem! Nekem nem lehet, nem szabad őt szeretnem, hisz akkor csakugyan úgy látszanék, mint a szép, büszke menyasszony az imént megjósoló, hogy pénze miatt lábaihoz borulok.

Enyhe szellő lebbent a kerten át s a lágy fuvalom, mely a lányka arczát érinté, vagy tán a reá tapadó fekete szemek delejes tekintete kényszeríté, hogy szemeit felnyissa, ébredezni kezdett.

Ez véget vetett az ifju ábrándozásainak s miután még egy pillantást vetett az ébredő leányka felé, sietve s észrevétlenül, mint jött, távozott.

Éppen idejében. Mert a jó öreg Anna néni, ki a lányoknál már régóta az anyát helyettesíté s Irénke anyai nagyanyja, kit a szomorú eset szintén a kastélyba hozott, aggódva a lányka hosszas kimaradásán, keresésére indultak s megtalálván, azonnal ágyba fektették, honnét csak néhány nap mulva kelt föl.

Forró lázban feküdt eszméletlenül, azt sem tudta, mikor temették el atyját.

(Vége következik.)

Nem sírok én teutánad . . .

*Nem sírok én teutánad,
Úgy se szeretsz engem,
Elszaladok a korcsmába,
Mulatós a kedvem;
Húzatok a cigányokkal
Nóta után nótát,
Míg csak el nem felejtem a
Halovány két orcát.*

*Ne nevesd ki, de meg se szánj,
Ha tán részeg lennék:
Borba fojtja magyar ember
Nagy keservét, kedvét;
Nem bánkódik, nem pityereg:
Dalol, muzsikáltat,
Vigadozva kiált búcsút
A kerek világnak.*

Dura Máté.

A ZÖLD LEVÉLKE.

Irta: **Huszár József.**

Az ősszel három éve lesz, hogy megházasodtam. Ugyan nem tartozik a nyilvánosság elé, nyájas olvasóm, de én megmondom, mert nem követek el vele indiszeritót.

Különben elárulhatom önnek, hogy ennek a történetnek a rugója ismeretes ön előtt, csak a kifejlődés, a tragédia: az ismeretlen.

Tehát kezdjük. Először is, mint illik, bemutatom magam: D. L. vagyok, X.-ben; — nőm, sz. Szendrőy Ida, remek szépség és páratlan alak. Apropos. Hogy ne vádoljanak ezzel a közmondással, hogy: „Minden cigány a maga lovát dicséri“, hát tartozom kijelenteni, hogy ez nem öndicséret, oh nem, hanem a tiszta valóság, mely a „Szabadság“ nevű heti lapunkban jelent meg akkor, midőn nőm a helybeli jótékony nőegylet érdekében rendezett „Légyott“ című színműben a „Szerető, de álnok hitvest“ pompás alakítással adá.

A szépség és kedvességen kívül bir még egy tulajdonsággal: nagyon sokat szeret levelezni. Igazi szenvedély ez nála. Ismerek sportembereket, kik álmukban lovak és trénerokról beszélnek, tennisszezőket, kik folyton hadakoznak, foot-ballozókat, kik mindig rugnak, kapálódnak, szenvedélyes kártyásokat, szerelmes és ivókat, de ilyen nőt, ki reggel ír, délben ír, este ír! Ir, ír és ír! Ilyet még nem láttam.

Mondják, ez betegség volt a Szendrőy-familiában. Hogy Iduskám szép volt, nem tett féltékenynyé, miért is? Hisz, pardon, hogy nyilatkoznom kell, de mi férfiak már ilyenek vagyunk, mert, ha válogatunk, mindig a legszebbet akarjuk elrabolni. Hogy kedves volt, annak csak örülök, ez az én javamra esik. Hogy mindenkirez — diplomatikusan szólva — volt egy-egy szép szava (tudtom nélkül lehetett több is), az csak arról tesz bizonyosságot, hogy iparkodik nevemet ismertté tenni.

De már ez a sok levélírás, ez még sem tetszik? No, de nem szóltam, nem fosztom meg az élvezettől. Nem is volt köztünk ez irányban nézeteltérés. Itt megállapodom s kis magyarázattal kell szolgálnom.

Tudvalevőleg, midőn megházasodtam, én Idával három csókban vérszerződést kötöttem, hogy levéltitkot, a házi béke szentsége érdekében, respektálni fogjuk. Nem volt zavar e tekintetben, nem is volt rá okom. Hanem történt valami, ami megzavarta a fizikai rendet. A múlt nyáron ugyanis Ida hirtelen elbocsátá a szobaleányt, ki már két év óta szolgált nálam.

Jóralavó, becsületes, szorgalmas vala, ezt el kell ismernem, de . . . hogy szép volt és takaros, azt meg kell vallanom. Gondolkodtam, mi oka lehet az elbocsátásnak? Talán csak nem lehet féltékeny reám? Ah, ez badar gondolat! De hát mégis mi? Megvan. Várjuk be a levélhordót, hátha Mariska takarítás közben valami felfedezésre jött. Másnap kis zöldszinü levél érkezett. A tartalma hihetetlen:

Édes angyalom!

Epedve vártam soraid. De mondd, kedves, miért rémitsz annyira. Tudod, hogy Dr. tökfilkó s ha mégis úgy történnék, párbajra hívom, a többit tudod. Tehát, mint ígérted, holnap d. u. három órakor találkozunk a „Reményi-utczában.“

Addig is ezerszer csókol kis

Hamisod.

Hölgyeim, uraim! A gutaütéstől egy másodperc választott el. Ez a nő, kit imádok, bálványozok, kinek odaadom minden üdvöm, ki nekem világom, megcsal, elámit, összetöri boldogságom, míg engem csókol, másra gondol, míg engem ölel, feldúlja családi békém, hamis a mosolya, a gondolata, egész lénye!

Oh, ez a levél, igazán megölöm. Ez teszi semmivé reményem, sötétíti el élttem egét, széjjeltépi szívemet és elveszi az eszemet.

Másnap délben jön ez a nő. Bevásárolni hi. Ah! a ravasz, sejtí a bajt, el akarja kerülni a veszedelmet. Nem, nem megyek, hadd legyek tanuja a csalásnak, melyet ellenem elkövettek.

— Nincs időm, menj egyedül!

És ő délután három órakor elindult, én pedig jó távolban utána.

A Reményi-utczában csakugyan egy fiatal ember közelg, kalapot emel neki; — neki, az én feleségemnek, kezét csókol s ott a nyílt színen beszélgetnek, majd be-

— Hát ez a levél micsoda? — s elővevém a fontos okmányt.

— Ez a levél? Micsoda levél? Hadd lássam!

— Hohó! Nem oda Buda, hogy összetépjed?

— Összetépjem? Hiszen azt sem tudom, ki irta, kinek, mi van benne.

— Nem tudod? Hát Zavaros Titusznak nem adtál találkát?

— Én... én találkát. Hiszen ma találkoztam először Zavarossal; Huszár orvosnét jött meglátogatni, kinek ifjúkori ismerőse, nekem meg iskolatársam volt.

— Nos és mit akarsz ezzel menteni?

— Menteni? Micsoda kérdés ez? Mutasd meg a levelet, addig nem értek semmit!

— Odaadom, de el ne tépd!

Borzasztóan elnevette magát. — Kérlek, hisz ez nagyszerű! — Egyszerűen megmagyarázom, már mindent tudok!

Én Titusszal 5 percig beszéltem, nem tovább.

—•• Lovak úsztatása. ••—

felé indulnak. Eléjük kerültem a bírósági udvaron át s figyelmesen közeledtem. A nő arcán látszik a zavar, a meglepetés, elpirul, de midőn hozzájuk értem, egész ártatlanul, mintha mi sem történt volna, bemutatja — mint ilyenkor szokás, — ifjúkori barátját: Zavaros Titusz jogszigorlót.

Egy percig örvendtem a szerencsémnek, aztán hazarohantam, megirtam a válópört s vártam az asszonyt. Egy óra múlva mosolyogva jön haza.

— Vásároltam, édesem egy szép selyemruhát, neked meg vettem egy szép botot. Látod, mennyire gondolok rád? — Mindezt oly hamisan mondta, csak úgy dultam-fultam, ilyen állapotba még nem jutottam ügyvédi praxisom alatt.

— Helyes, asszonyom! Én is gondoskodtam meglepetésről és megirtam a válópört (ő bámul), holnap beadom (remegés, halványul), és elválnék (elájul).

Késő este volt, midőn magához tért és olyan kedves, megindult hangon megszólalt:

— Laczi, az Istenre kérlek, mit beszéltél te az előbb? Micsoda badarság volt, amit összedaráltál? Válni akarsz tőlem, aki szeret, imád és boldog vagyok veled!

Hogy hová sietett, azt e levélből tudtam meg most. Te, hisz ez a levél nem is nekem szól, hanem Huszár orvosnénak!

— Tehát az orvosné és Titusz? Szinte hihi, hehe... lehetetlen, érthetetlen. Hát én tévedtem? Csakugyan, na én megmosom holnap a levélíró, de ezt a napot feljegyzem ügyvédi naplómba.

— Ugye, aranyos lelkem, nem haragszol — rám, bocsáss meg, de nem tehetek róla. — Többet nem nyulok a leveleidhez, ígérem.

— Hozzányulhatsz, de ne ilyen ügyetlenül, hogy mások büneiért szenvedjünk. Látod, kérlek, így jár az ember, ha kíváncsi.

Három csókbán kibékültünk s rendbejöttünk.

Hogy orvoséknál mi történt, megsugom. Addig járt a korszó a kutra, — míg válópör nem lett belőle; az orvos ur felmondta kedves nejének a szolgálatot és — engem bizott meg a kereset beadásával.

Hatkerekű malom.

Pályamunka.

Félve tekint a hold le az egész tájra,
Hatkerekű malom dagadó gátjára;
Nem akarja látni azt a kis csónakot,
Mely a sok boldogság terhétől majd lerogy.

Hogy is férhet amnyi boldogság meg benne,
Mely egész világot csordultig töltene?
Kebelében ül a világ legszebb párja:
Ifjú molnárlegény s molnár szép leánya.

„Szeretsz-e angyalom, galambom, Mariskám?
Szeretsz-e örökké engemet igazán?
Szemed ragyogása, szíved dobogása,
Az én mennyországom ajkad mosolygása.“

„Hogyne szeretnék! Mondtam már ezerszer!
Érted dobog szívem, tied egész lelkem.
Nélküled puszta vón' ez az egész világ,
Szeretlek, szeretlek, szívem téged imád.“

A két szerető szív egymás fölött dobog,
Lenge szellő nád közt szerelmi dalt susog.
Ajki összeérnek, csókjaik csattognak,
S boldog, szép álomban ringatják magukat.

„Most hallgass meg, édes, figyelj szavaimra“,
— Így beszél az ifjú s könny gyül pilláira. —
„Nehéz, amit neked most el kell mondanom,
Meghasad a szívem s tán el se mondhatom.

Szíved már az enyém, enyém a szerelmed,
Ezzel nem értem be, megkértem kezedet.
Megkértem atyádtól...“ „Mit szólt? Mit válaszolt?“
— Szakítá meg a lány s szíve összeszorult.

Ismerte atyjának hamis gondolatját,
Fiatal ispánnak ígérte leányát;
Mert gazdag ember volt s lányát, úgy gondolta,
Jénsasszonygyá teszi: az ispánnak adja.

„Mit szólt atyád?“ „Nem szólt... elővette köny-
„Elmehetsz világgá“, rivalt rám keményen: [vem
„Te nyomorult kutya... bitang, sehonnai...
Te mered lányomra szemeidet vetni?!“

„Mint villámsújtotta, úgy álltam előtte,
Fejem tűzben égett, szemem homály fődte;
Keblem összeszorult, ajkam szótlan maradt:
Tántorogva mentem s hagytam el a házat.

Este idejöttem végső találkára:
Csókolj meg, angyalom, csókolj utóljára.
Mikor látjuk egymást, mikor lesz az óra,
Azt csak Isten tudja... bizonyára soha.“

„Ne hagyj el, ne hagyj el, az Istenre kérlek!
Ha te elmegy, én is, — nélküled nem élek!
Te voltál virága élttem tavaszának;
Ne menj el! Ne hagyj itt, mert megöl a bánat!“

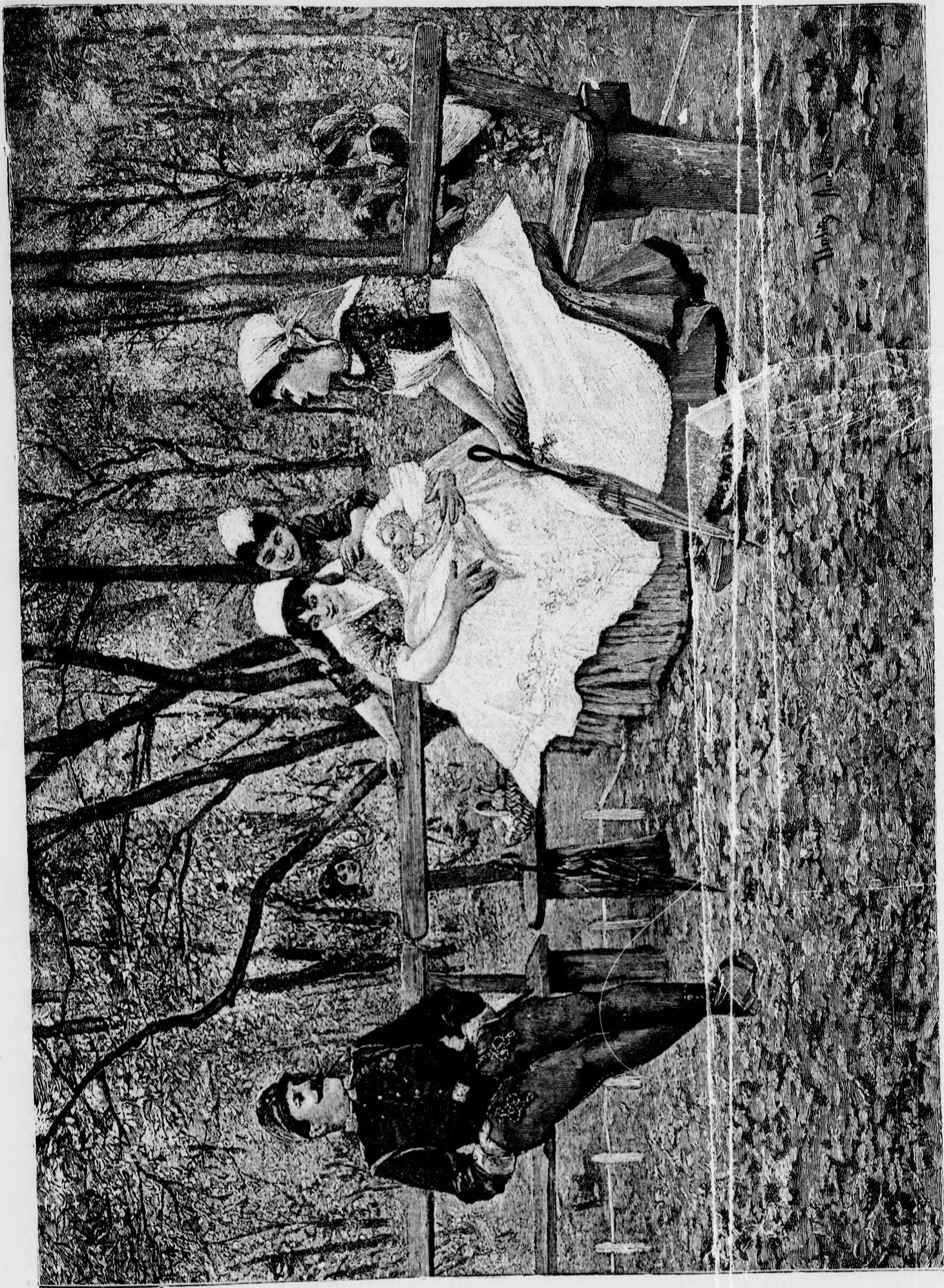
Forrón átöleli, mintha attól félne,
Ha át nem szorítná, tán el is röpöppenne.
Csak néz, néz az ifjú szemébe a lánynak,
Mintha a magas ég csillagi volnának.

„Adj egy búcsúcsókot, aztán el kell válnunk,
Vagy talán jobb volna itt együtt meghalunk:
Egymás nélkül úgylis keserű az élet,
Édes lenne együtt lakni a mennyeket.“

Tovább nem mondhatta, mert míg így búcsúztak,
Nyugodott a lapát s ők csak ábrándoztak:
A víz körbe-körbe vitte a csónakot
S fejük fölött a mély... forgó összecsapott...

Peterdi László.

◆◆◆◆◆ Ostromra készen. ◆◆◆◆◆

Hatkerekű malom.

Pályamunka.

Félve tekint a hold le az egész tájra,
Hatkerekű malom dagadó gátjára;
Nem akarja látni azt a kis csónakot,
Mely a sok boldogság terhétől majd lerogy.

Hogy is férhet annyi boldogság meg benne,
Mely egész világot csordultig teltene?
Kebelében ül a világ legszebb párja:
Ifjú molnárlegény s molnár szép leánya.

„Szeretsz-e angyalom, galambom, Mariskám?
Szeretsz-e örökké engemet igazán?
Szemed ragyogása, szived dobogása,
Az én mennyországom ajkad mosolygása.“

„Hogyne szeretnék! Mondtam már ezerszer!
Érted dobog szivem, tied egész lelke.
Nélküled puszta vón' ez az egész világ,
Szerettek, szeretlek, szivem téged imád.“

A két szerető szív egymás fölött dobog,
Lenge szellő nád közt szerelmi dalt susog.
Ajki összeérnek, csókjaik csattognak,
S boldog, szép álomban ringatják magukat.

„Most hallgass meg, édes, figyelj szavaimra“,
— Így beszél az ifjú s könny gyül pilláira. —
„Nehéz, amit neked most el kell mondanom,
Meghasad a szivem s tán el se mondhatom.

Szived már az enyém, enyém a szerelmed,
Ezzel nem értem be, megkértem kezdet.
Mekértem atyádtól...“ „Mit szólt? Mit válaszolt?“
— Szakítá meg a lány s szive összeszorult.

Ismerte atyjának hamis gondolatját,
Fiatal ispánnak ígerte leányát;
Mert gazdag ember volt s lányát, úgy gondolta,
Jénsasszonynyá teszi: az ispánnak adja.

„Mit szólt atyád?“ „Nem szólt...elővette köny-
„Elmehetsz világgá“, rivall rá keményen: [vem
„Te nyomorult kutya...bitang, sehonnai...
Te mered lányomra szemeidet vetni?!“

„Mint villámsújtotta, úgy álltam előtte,
Fejem tűzben égett, szemem homály fődte;
Keblem összeszorult, ajkam szóllan maradt:
Tántorogva mentem s hagytam el a házat.

Este idejöttem végső találkára:
Csókolj meg, angyalom, csókolj utóljára.
Mikor látjuk egymást, mikor lesz az óra,
Azt csak Isten tudja...bizonyára soha.“

„Ne hagyj el, ne hagyj el, az Istenre kérek!
Ha te elmegy, én is, — nélküled nem élek!
Te voltál virága éltém tavaszának;
Ne menj el! Ne hagyj itt, mert megöl a bánat!“

Forrón átöleli, mintha attól félne,
Ha át nem szorítná, tán el is röpöppenne.
Csak néz, néz az ifjú szemébe a lánynak,
Mintha a magas ég csillagi volnának.

„Adj egy búcsúcsókot, aztán el kell válnunk,
Vagy talán jobb volna itt együtt meghalunk:
Egymás nélkül úgyis keserű az élet,
Édes lenne együtt lakni a mennyeket.“

Tovább nem mondhatta, mert míg így búcsúztak,
Nyugodott a lapát s ők csak ábrándoztak:
A víz körbe-körbe vitte a csónakot
S fejük fölött a mély...forgó összecsapott...

Peterdi László.

FOGADÁS SZÍVEKRE.

(Regény.)

Irta: Lónyay Margit.

(18.)

VI. Nász, rendőri felügyelet mellett.

Elza zokogásban tört ki s csupán annyit mondott: — Nem tölem függ, ha a főhadnagy ur a föl-tételekbe beleegyezik, én részemről hajlandó vagyok, e mélyen megalázó körülmény közt is neje lenni.

— Ne vegye e körülményt, kisasszony, lealázónak. Atyja kívánsága különezködés ugyan, de nem lealázó, mert végtére is egészen mindegy az, akárki lesz is tanuja azon ténykedésnek, mely kegyedet boldoggá teszi,

—♦— Vadvirágok. ♦—

akár polgári állásu, akár katonai, akár rendőri személyek, — iparkodott a főkapitány megnyugtani Elzát.

Nem így történt azonban Kardossal. Amint ugyanis az ezredes közölte vele az ügyvéd levelét, fölállott, meghajtá magát s szólt:

— Ezredes ur! Kérem kijelölni a tiszt urat, aki tanu leend, s kérek engedélyt, hogy az ő kíséretében azonnal menyasszonyomhoz mehessek. A főkapitány urnak is, mint ezennel ezredes urnak is, kijelentem hálás köszönetemet, azt tolmácsolandó s kikérendő a főkapitány urtól az ő rendőri tisztviselőjének kijelölését és hogy azonnal a lipótvárosi anyakönyvvezetőhöz mehessünk, bejelentendők házasságkötési szándékunkat s kérni őt a hivatalos hirdetés megtételére s ha ezredes ur kegyes lesz fogságomat felfüggeszteni és már lejárt szabadság időmet a hirdetéshez szükséges időtartamra meghosszabbítani, ez idő lefolyása után, azonnal megkötjük, rendőri fedezet mellett, a házasságot.

— Magától értetődik, hogy miután Ön a fel-tételt elfogadta s a házasságot megkötni hajlandó, e percztől fogva, fogsága véget ért, s szabadságát a mai naptól számított három hétre meghosszabbítom. Gaál Gábor százados urat fogom tanuul kirendelni, ön készüljön fel, a százados urat ide fogom küldeni, hogy önt menyasszonyához kísérje, — mondá az ezredes s távozott.

Egy óra mulva a főkapitánynál Gaál százados jelentkezett Kardossal, s a főkapitány maga vezette a tisztet Elza szobájába.

Két egymást szerető lénynek találkozása mindenkor megható jelenetet tüntet fel, hát még akkor, mikor e két egymást szerető lény, éppen azon perczen, midőn boldogságuk küszöbén állanak, lesznek egymástól elválasztva, mily megható jelenetet tüntetnek fel, a nem remélt viszontlátásnál! Ily megható jelenet volt az, midőn Elza meglátván a belépő Kardost, feledve az idegenek jelenlétét, feledve nőiességét, zokogásban törve ki, a szeretett ifju keblére borult. Kardoss gyöngéden átölelte menyasszonyát, letörle annak szép szemeiben csillogó könnyeit s halkán kérdé:

— Elzám! beleegyezel-e atyád feltételébe?

— Tied vagyok, — felelt a nő s aztán fennhangon folytatá:

— Főkapitány ur, atyám feltételébe beleegyezem, Kardoss ur neje leszek, még fedezet alatt is.

— Főkapitány ur! — szólt most Kardoss — kegyeskedjék az ön által kirendelt rendőrtiszt urat utasítani, hogy sziveskedjék lehetőleg azonnal idejönni, hogy aztán együtt mehesünk az anyakönyvvezetőhöz.

— Oly gyorsan, főhadnagy ur? — tette föl tréfásan mosolyogva a kérdést a főkapitány.

— Ön, mint látom, már nem fogoly, mert már itt van szabadon, a kisasszony pedig egy perczig sem volt fogoly, őt csak atyja kérésére tartottuk itt addig, mig ütött az önök boldogságának órája. De most távozom, kis türelmet kérek, urak. Péntek Gáspár rendőrségi tanácsos ur, kit magam helyett jelöltem ki tanuul, itt lesz röglön s önök mehetnek az anyakönyvvezetőhöz; a főkapitány udvariasan köszönt Elzának, a két tisztnek jobbját nyujtá és e búcsúzás után távozott.

Negyedóra mulva Péntek rendőrségi tanácsos lépett a szobába, bemutatá magát s szólt:

— Rendelkezésükre állok, ha úgy tetszik, mehelünk.

Pár perez mulva két bérkocsi robogott a lipótvárosi előljáróság hivatalos helyiségéhez, ahol az anyakönyvvezetői hivatal volt. Az első kocsiiban Elza ült a rendőrtanácsossal, a másodikban Kardoss a huszár-századossal.

Az anyakönyvvezető előtt Péntek rendőrtanácsos elmondta az egész dolgot, aztán fölmutatta az apának a főkapitányhoz intézett s ettől átvett levelét, hogy a kiskoru Elzára nézve igazolja az engedélyt. Kardoss kijelenté, hogy ő nagykoru s a százados átadta szintén a magával hozott s az ezredeshez intézett levelét, mire az anyakönyvvezető föltett kérdésére, hogy a fönnálló törvények értelmében ohajtanak-e házasságot kötni: Elza és Kardoss egyszerre mondtak „igen” s kérték a hivatalos hirdetés kifüggesztését és azzal, hogy máttól számított három hét mulva jelentkezni fognak tanuul a házasság megkötésére.

Az anyakönyvvezető a dolgot rendben találván, a hivatalos hirdetést azonnal megírta, s a hirdetési táblára kifüggeszté, a társaság eltávozott azon rendben, mint jött, a két tiszt bucsut véve Elzától, a tiszt lak-

tanyába, — a rendőrtanácsos pedig Elzával a rendőri főkapitánysághoz hajtattott . . .

E naptól fogva Kardosznak semmi elfoglaltsága nem lévén, naponta több órát töltött imádott menyasszonya mellett, suttogtak a szerelem édes hangján, szőtték a legszebb reményeket a jövőre nézve, eleven színekkel festették jövő kölcsönös boldogságukat, melynek órája már nemsokára ütni fog. Az apának együttesen írtak levelet, megköszönvén annak atyai jóságát, hogy megbocsátott, s tudatva vele, hogy mint völegény és menyasszony már ki vannak hirdetve és pedig az apa által kívánt rendőrfelügyelet alatt, s hogy e szerint fogják három hét múlva megkötni a házasságot.

Az apa nem adott választ e levélre, s így telt el lassan ugyan, de a boldogság reményében, a kölcsönös szerelem mámorában, a három hét.

Örömsugárzó arczezal lépett be Kardoss a melléje kirendelt huszárszázados kíséretében Elza szobájába, átnyujtva menyasszonyának egy művészileg kötött tiszta fehér rózsákból, s myrtus-ágakból készült, hófehér szalaggal átkötött virágbokrétát, megölelte, megcsókolta menyasszonyát e szavakkal:

— Elzám, ütött boldogságunk órája, látom elkészültél, tanudat fogom kérni, hogy jöjjön s indulhatunk házasságunk megkötésére, mely közös boldogságunkat állapítja meg. Boldog vagy-e, lelkem imádott lénye?

Elza örömeiben könnyezve csak annyit mondott:

— Amily boldog csak egy nő lehet, oly boldoggá tesz engem szerelmed.

Kardoss még egyszer megcsókolta menyasszonyát, aztán a főkapitányhoz ment, kérve, hogy a rendőrtanácsost utasítsa, hogy menyasszonya tanujaként jöjjön velük az anyakönyvvezetőhöz. A főkapitány azonnal intézkedett. Kardoss visszament Elzához, kinek szobájába a jövő perczben Péntek rendőrtanácsos is belépett, teljes diszben, mellén rendjelével.

Negyedóra múlva a jegyesek tanukkal az anyakönyvvezető előtt állottak. Az anyakönyvvezető fekete magyar atillában, vállán széles nemzetiszín-szalaggal, ünnepélyes hangon tette föl a szokásos kérdést, hogy a jelentkezett jegyesek óhajtnak-e házasságot kötni s midőn egyenkint „óhajtnak” válaszát megkapta, a törvényesen előirt formák között megkötötte a házasságot s azonnal ki is állította a megkötött házasságról szóló anyakönyvi kivonatot, átadva azt a boldog férjnek.

Most már nem abban a rendben tértek vissza, amint jöttek, hanem első kocsin a férj és feleség, másodikon a fedezet, illetve a két tanu.

Elza határozott kívánságára a Corvin-téri templomba mentek s ott egyházilag is megáldották kötött frigyüket.

Ezután a rendőrségi palotába mentek, ott a két tanu az ügyvéd által kívánt bizonylatot kiállította és ott újra megköszönve a főkapitánynak és rendőrtanácsosnak szivességét, az ezredeshez hajtattak, akinek szintén, valamint a századosnak is kifejezvéen köszönetüket, az ezredes azon utasítására, hogy még egy napot maradhat a fővárosban s azután Z . . . be kell mennie allomására nejével, az új házaspár elhajtattott a Hungáriaszállóba, hogy ott töltsse a boldogság első napját s másnap utazzék Z . . . be.

VII. Az elvesztett fogadás.

A Hungáriában eltöltött huszonnegyóra után a reggeli vonattal Kardoss nejével elutazott a fővárosból Z . . . be.

Nem gyors-, hanem csak személyvonat lévén, melylyel utaztak, csak délután három órakor érkeztek meg. Az indóháznál senkisésem várván, bérkocsiban helyezkedtek el és egyenesen az ügyvéd lakására mentek.

Midőn az udvarba behajtottak s a kocsiról leszálltak, az ügyvéd öreg szolgálója, aki éppen a folyosón állott, sietett lesegíteni az új párt, csak aztán vette észre Elza szobaleánya, hogy urnője megérkezett, sietett kezesókjára, mialatt az öreg szolgáló gyors lépésben urához ment, jelenteni neki, hogy Kardoss főhadnagy ur és Elza kisasszony érkeztek meg.

Az öreg ügyvéd arcza majd elhomályosult, majd a másik perczben kissé kigyuladt, de anélkül, hogy ülő helyzetéből föllállt volna, utasította szolgálóját, hogy az érkezetteket vezesse be.

Még egy percz s az apa szemközt állott leányával és annak férjével.

A fiatalok meghajtották magukat, majd Elza térdreborult apja előtt, átkulcsolta mindkét kezével annak lábait s zokogásban törve ki, rebegé:

— Atyám, bocsáss meg.

— Eljöttünk az ön bocsánatát és áldását kikérni, — folytatá Kardoss.

— Meg van a házasság kötve, itt van a tanuk bizonyítványa? — kérde egész hidegvérrel az apa.

Kardoss nem felelt a kérdésre, kivéte az anyakönyvvezetői és a tanuk által kiállított bizonylatot s a két okmányt átnyujtá az ügyvédnek.

A jogászok megszokott éles és kutató tekintetével vizsgálta meg az apa a két okmányok előbb külső törvényes alakját, aztán elolvasta annak beltartalmát s midőn a tanuk bizonylatának azon végső sorait is elolvasta, melyben azok azt is bizonyítják, hogy a házasság az ő felügyeletük és tanuskodásuk mellett kötött meg s az egyházban is megáldott, — letette az okmányokat s jobbát leányának nyujtva, mondá:

— Kelj fel, — hibáztál, megsértetted atyád becsületét, de az apai szív megalázott s most, mivel azon megalázást, hogy rendőri fedezet alatt kötöttem meg házasságot, minden ellenvetés nélkül eltörted, megbocsátok. Tetted feledve lesz, kelj fel s öleld meg atyádat.

Elza örömsikolyban törve ki, atyja keblére hanyatlott e szavakkal: — Atyám, szeretett, jó atyám! Most Kardosshoz fordult az ügyvéd:

— A nőszöktetés — szökt, — nem a legszebb világitást vet egy férfi jellemére s ezt az apának megbocsátania, felednie nem volna szabad soha, én sem bocsátanám meg, én sem feledném, ha nem tudnám azt, hogy egyrészt az én ellenszenvem okozta, másrészt a leányom iránti szerelem volt oka e téves lépésnek és hogy ellenmondás nélkül teljesítve lett megalázó föltételem. Ezek az indokok azok, melyek folytán bocsánatot s feledést kell igérem s mit én megígérek, meg is tartom. Megbocsátok s feledem, ami történt. Jöjj keblemre, fiam.

Kardoss meghatottan borult neje mellé az apai kebelre s midőn ott nyugodtak a dobogó férflkeblen, az apa így szólt vejéhez:

— Atyáddal tudatni kell azonnal a történeteket, írj neki azonnal.

(Vége következik.)

A D O M Á K.

Kóczán Pál szegedi földműves, kinek házsártos felesége meghalt, a következőt iratá emlékkövére:

„Az Ur adta, az Ur vette el, áldassék szent neve érette“.

*

— Adjon Isten jó napot, komámasszony, itthon van-e a gazda? — kérdi a jegyző a birónétól.

— Itthon van biz az, jegyző ur — mondja a biróné, — csak hogy más állapotban van.

— Mi a manót, komámasszony, hogy értsem én azt? — kérdi a jegyző.

— Hát magyarul mondva: részeg.

*

Vadászni ment az urfi, egy cigányt vitt magával. Fölugrik a nyúl, az urfi megrántja a rugót, de a puská nem sült el.

— Mi az ördög lelte ezt a puskát? — kiált föl az urfi.

— Nagyságos uram, — mondja a cigány — az a zsidó bótos bizonyosan olyan puskaport adott, amelyikkel már egyszer lőttek.

Csevegés a „Zöld szalon“-ban.

A villám a legmagasabb csúcsokba üt leggyakrabban . . .

Ezért nem irigylésreméltók a koronás fők!

Az egyszerű tót diáktól azt kerdezték:

— Mit csinálna, ha király volna? Mire a tót diák ilyenképpen válaszolt:

— Ha én király vónám,

Háj enném, zsir innám.

Szalmás kocsin fekunnám,

Mindennap új bocskort huznám!

Ugy ám!

Szóval, a nép közvéleményét tolmácsolva, azon hiedelemben volt, hogy egy királynak összes teendője a jól evés, ivás, alvás és öltözködésből áll.

Ha ma kérdeznék meg ugyanezt a diákot, bizonytalán találna még egy rithmust a rettenetesre is.

Mert a koronás fők élete, a gazemberek gyilkosjaitól rettenetesnek végtelen láncolata.

Mig mi jóízűen eszünk, a koronás főt megretteteti a gondolat:

— Nincs-e méreg ételemben, italomban?

Mig mi nyugodtan járunk, kelünk, a koronás főt retteteti minden feléje közeledő: Nincs-e gyilkos szerzőm kezében, melylyel életére tör?

Szegény Umberto! Életével kelle fizetni egyedüli bűnét.

Mi is volt bűne?

Az, hogy koronás fő volt!

Az anarchizmus! Ez a legrettenetesebb és legtitkosabb szegyenfekélye a mai kornak.

Mennyivel tisztább volna a társadalom, boldogabb az emberiség, ha ezek a „mus“ végezetű fogalmak a feledés lomtárába kerülhetnének: anarchizmus, szocializmus, nihilizmus, antisemitizmus, pánszlávizmus és megannyi egyéb „mus“. Valamennyien bacillusok, mérget hordva méhükben, dögletes halált terjesztve utjokban.

Szörnyüködve olvastuk a múlt héten, hogy egy uri ember oly amerikai párbajt vívott, hogy amely napon ellenfele követeli, aznap kell magát föbelőnie. A bizonytalanság és rettenetes viték az illetőt kora sirba.

És mi ezt olvastuk és mi ezen háborzongva szörnyüködtünk.

Miért?

Mert az illető nem volt koronás fő, mert a koronás fő már bölcsőjében megvívja az ily amerikai párbajt. Ellenfele egyik „mus“, anarchizmus vagy nihilizmus és a fekete golyót mindig a koronás fő kapja. Hogy ez a „mus“, mely napon, mely órában követeli az azonnali halált, ennek bizonytalansága a rettenetes, fekete árnyékával követi a koronás fők minden lépését.

A perzsa sah ma felnyakalta az ellene merényleni szándékozót. Talán megteheti ugyanezt holnap is, de ki biztosíthatja őt és a többi koronás főt hasonló éberségről és szerencséről holnaputánra is.

Ugy érezzük, mintha Umberto letört volna egy nagy darabot az Irigységből, mely az emberiség nagy zömét a koronás fők alakjaival összeköti.

Szegény királyok! — — — — —

Viszontlátásra! Pá!

Matyi.

KÉPEINKHEZ.

Ostromra készen. Hejh! Csak gyöngyélet a katonaelet! Különösen béke idején az Erzsébet-téren. Micsoda értéke van a kifent, extra uniformisnak. Mikor a káplár ur zsebrevágott kézzel „fumigálja“ a világot és szivja az „vergóniát“, akkor biztosra vehető, hogy megnépesül „fehércselédekkel“ a szomszédos pad és megindul a csata. Tüzes lövegek repülnek egyik szeméből, a másikéba. Ostromra készen van három egy ellen és egy három ellen. Ennek a háborúnak biztosan valamelyik konyhában lesz a békekötése.

Nem kell orvosság! Nem bizony, mert keserű. Az a nagy szemüveges, vastag bottal járó doktor bácsi tán soha nem volt gyerek; mert akkor cukorral gyógyítaná a beteg Palikákat és nem ilyen keserű orvossággal és nem volna annyi baja az anyusnak a Pali gyerekkel, minden bevétel előtt.

Közgazdasági rovat.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Folyó évi július hóban 1252 jutalékrész irattatott be és nászjutalékok fejében 30.896 K. 10 f. fizetett ki.

1900. január 1-től július 31-éig beírt összes jutalékrészek száma 8592 és a kifizetett nászjutalékok összege 264.626 K. 11 f.

A SZERKESZTŐ POSTÁJA.

Prózaíró. Készséggel kinyomtatjuk novelláit, lapunk saját nyomdájában, minden haszon nélkül. — **K. Ö. L.** Látatlanban nem ítélnék. — **Ellácska.** Hogyne közölnék magácskától is . . . ha jók. — **Bella.** Várjuk az ígért dolgokat. — **P . . . y.** Jól és jók! — **Lukács.** Csak személyesen intézhetnők el. — **B. G.-né.** Carmen Sylvától legközelebb egy eredeti regényt közlünk. — **Elemér.** Mások által reánk bizott titkokat el nem árulunk. — **Maradj el.** Mi is ezt kérjük. — **V. Sz. J.** Megállja helyét. — **K. Ilonka.** Szívesen látjuk ezt is. — **Caloin . . .** Lukács-fürdő. Reklám-cikk: leközlése a kiadóhivatal hatáskörébe tartozik. Körülbelül 10 frtba kerülne. — **Medveczky.** A mesék jók.